

Nr 2.

Av herr **Johansson** i Mysinge **m. fl.**, om ändring av bestämmelserna rörande folkpensionsförmånerna till på statens sinnessjukhus intagna personer.

I § 18 i lagen om folkpensionering stadgas, att fattigvårdssamhälle har rätt att, om pensionsberättigad är intagen på fattigvårdssamhället tillhörig anstalt, av dennes folkpension tillgodogöra sig kostnaderna för vården eller försörjningen. Om pensionsberättigad mot avgift, som av fattigvårdssamhälle betalas, får vård eller försörjning på annan anstalt, har fattigvårdssamhälle likaledes rätt att av ifrågavarande persons folkpension erhålla kostnaderna för utgiven vårdavgift eller annan vårdkostnad. Sak samma gäller pensionsberättigad, som är sinnesslö eller sinnessjuk och av denna anledning vårdas på sinnessjukhus. Av folkpensionen skall dock fattigvårdssamhället lämna den pensionsberättigade fickpengar till ett belopp av 200 kr. per år.

Här berörda bestämmelser synas ha blivit föremål för skilda tolkningar. När det gäller pensionsberättigade, som intagits och bo på ålderdomshem, torde olika meningar knappast finnas. Den intagne får för vård och försörjning lämna sin folkpension, med avdrag för nyss nämnda 200 kr., till fattigvårdssamhället. Denna tolkning torde helt överensstämma med vad riksdagen avsett, då den fattade beslut om ny folkpensioneringslag. Då det återigen gäller sinnesslöa eller sinnessjuka pensionsberättigade, som omhändertagits på statens sinnessjukhus, ha en del komplikationer tillstått. För det sunda förnuftet förefaller det som om även i detta fall den pensionsberättigade borde betala sin folkpension, fränsett fickpengarna, för vård och försörjning. Så torde också bli fallet för nämnda pensionsberättigade, som vistas på Stockholms stads sinnessjukhus. Emellertid lära vissa knappast förutsedda konsekvenser ha uppstått genom stelhetsen i föreskrifterna beträffande vårdavgifterna vid de statliga sinnessjukhusen.

Vårdavgiften är vid dessa sjukhus fastställd till två bestämda belopp, antingen 1:50 kr. eller 3 kr. per dag, något däremellan gives icke. Följden härav blir att en pensionsberättigad på lägsta bostadskostnadsgrupp icke erlägger mer än 1:50 kr. per dag för sin vård eller 537:50 kr. per år. Återstoden eller 252:50 kr. tillkommer den pensionsberättigade, vars för-

myndare icke har annat att göra än att fondera pengarna för sin myndlings räkning. För pensionsberättigad i bostadskostnadsgrupp II blir »överskottet» större, då enligt auktoritativa tolkningar statligt bostadstillägg torde komma att utgå även till en på sinnessjukhus intagen. Pensionsberättigad i mellersta ortsgrupp i motsvarande omständigheter får däremot ingen behållning av sin folkpension, medan överskottet återigen stiger för dem som råka vara hemmahörande i de båda högsta bostadskostnadsgrupperna. Oberoende av på vilka grunder en sådan tolkning av bestämmelserna i folkpensioneringslagen stöder sig, blir resultatet, att en på statens sinnessjukhus intagen pensionsberättigad kan samla ett visst kapital under en följd av år. Detta kan knappast ha varit meningen med den nya lagen, utan en ändring bör med det snaraste komma till stånd.

En rimligare ordning torde lättast kunna införas genom att vårdavgifterna vid de statliga sinnessjukhusen tillåtas variera mellan förslagsvis 1:50 kr. och 4 kr. Den höjning av vårdavgifterna för det stora flertalet pensionsberättigade intagna, som skulle bli följden, torde icke möta hinder, då vårdkostnaderna i själva verket ligga väsentligt över 3 kr. per dag och patient. Sjukhusen skulle beträffande ogifta pensionsberättigade få ta ut den avgift, som närmast anslöte sig till den intagnes folkpension. Därest bostadstillägg tillkommer i högre bostadskostnadsgrupper skulle avgiften bli högre för patienter på dessa orter, vilket kan synas orättvist men följer av dyrortsgraderingen av bostadstilläggen.

Det torde kunna ifrågasättas, huruvida bostadstillägg skola utgå till pensionsberättigade personer, som intagits på sinnessjukhus. Överhuvud förefaller det tveksamt, om behovsprövade förmåner enligt folkpensioneringslagen skola tillkomma personer av nämnda kategori. Man synes bland de ansvariga myndigheterna mena, att en sinnessjuk, som tillerkänts invalidpension, skall erhålla såväl tilläggspension som bostadstillägg, om han är medellös. Frågan är emellertid, om riksdagen, när den beslöt att dylika pensionsförmåner skulle behovsprövas, tänkte enbart på den ekonomiska behovsprövningen. Beträffande personer, som intagas på sinnessjukhus för kortare tid, kan det måhända vara lämpligast, att samtliga förmåner utgå vid ekonomisk medellöshet. Då det återigen gäller människor, som i årtal vistas på sjukhus, förefaller en sådan ordning knappast lämplig. I varje fall torde det icke vara rimligt, att folkpensioneringens förmåner möjliggöra ett samlande av kapital för sinnessjuka pensionsberättigade, då deras vistelse på vårdanstalten till en icke oväsentlig del bekostas av staten.

Med anledning av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte för sin del besluta sådant förtydligande av lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering, att i motionen påtalade konsekvenser beträffande pen-

sionsförmåner till på statens sinnessjukhus intagna pensionsberättigade personer undanröjas; samt
att vederbörande utskott måtte utforma härför erforderliga lagtextändringar.

Stockholm den 13 januari 1948.

Ivar Johansson.

Arvid Jonsson.

J. Onsjö.

Hj. R. Nilson,
Spånstad.

David Boman
i Stafsund.

Gunnar Larsson
i Luttra.
